

Vergaderjaar 2012–2013

30 597

Toekomst AWBZ

Nr. 275

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 november 2012

De Nederlandse Patiënten en Consumenten Federatie (NPCF) heeft onlangs een rapport uitgebracht waarin de resultaten van de meldactie «zuinig met langdurige zorg» (bijlage 1)(ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer) zijn opgenomen. De meldactie is opgezet om patiënten hun ervaringen met betrekking tot overbodige uitgaven en mogelijke kostenbesparingen in de langdurige zorg te laten melden. U heeft op 8 november 2012 gevraagd om een reactie op dit rapport. Bij deze doe ik deze reactie toekomen.

Ik waardeer het initiatief van de NPCF om haar achterban te bevragen. Ruim 7 000 mensen hebben gereageerd op de meldactie. Kostenbewustzijn onder cliënten is belangrijk bij het realiseren van een houdbare zorg. Daarnaast heeft de NPCF ook gevraagd om mee te denken over hoe de zorg beter kan en op welke manier de kostengroei beperkt zou kunnen worden. De ervaringsdeskundigheid van cliënten en het grote aantal respondenten maakt dat de resultaten een waardevolle bron zijn bij het vinden van manieren om de zorg efficiënter en effectiever te organiseren.

De NPCF heeft voor de meldactie een vragenlijst opgesteld met betrekking tot de volgende thema's: zorg thuis, hulpmiddelen, woningaanpassingen, zorg in een instelling en beëindigen van zorg. Bijna de helft van de deelnemers is het eens met de stelling dat er onnodige kosten worden gemaakt in de langdurige zorg.

Volgens de deelnemers kan er geld worden bespaard in de organisatie van de zorg thuis, worden kansen niet benut om goedkoper te werken en worden er onnodige kosten gemaakt voor hulpmiddelen en woningaanpassingen.

De NPCF heeft op basis van de resultaten ook aanbevelingen gedaan. Zij geeft aan dat het terugdringen van onnodige kosten in de langdurige zorg vraagt om een combinatie van doelmatigheid en kwaliteit: vermindering

van bureaucratie, verbeteren van de interne organisatie, terugdringen van verspilling en meer aandacht voor preventie en zelfredzaamheid.

Ik onderschrijf de resultaten van het rapport en zie ze als een waardevol signaal hoe het beter en efficiënter kan in de zorg. Dit steunt mij in mijn gesprekken met zorgaanbieders en zorgverzekeraars over de noodzaak om onnodige kosten in de zorg te voorkomen. De aanbevelingen sluiten goed aan bij de visie van het kabinet. De betaalbaarheid van de langdurige zorg is een belangrijk vraagstuk en dit vraagt daarom om anders te kijken naar de langdurige zorg. In het regeerakkoord zijn daarom belangrijke systeemwizijnigen aangekondigd die er voor moeten zorgen dat mensen meer zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen zorg en ondersteuning en die van hun naasten.

Dat sluit goed aan bij het belangrijke signaal uit het rapport van de NPCF dat er in de zorg nog onvoldoende aandacht is voor de zelfredzaamheid van degenen die zorg nodig hebben. Daarnaast komt naar voren dat mensen van mening zijn dat naasten nog te weinig bij de zorg betrokken worden. Dit kabinet zet in op eigen kracht van mensen en hun sociale omgeving, en op wat mensen zelf nog kunnen. Er wordt nog te veel vanuit een medische bril naar de langdurige zorg gekeken, waardoor vragen van burgers te vaak in termen van zorgaanbod worden beantwoord. Er moet veel meer gekeken worden naar wat de vraag van de cliënt daadwerkelijk is, wat hem/haar echt helpt en wat hij of zij met de eigen omgeving wel kan. Dit vraagt ook om een cultuuromslag bij de zorgmedewerkers. De taak van de zorgmedewerker moet dan ook zijn om cliënten zo veel mogelijk zelf en met behulp van eigen omgeving in staat te stellen de regie te voeren over zijn eigen leven. Ook het terugdringen van onnodige kosten voor woningaanpassingen en hulpmiddelen vereist beter luisteren naar wat mensen echt nodig hebben.

Daarnaast wil ik aandacht besteden aan het feit dat de respondenten hebben aangegeven dat de inzet van techniek in huis zou kunnen helpen om meer zelf te doen. Juist in de langdurige zorg kan innovatie een belangrijke bijdrage leveren aan de noodzakelijke vernieuwing. Inzet van ICT en andere technologie in de thuissituatie, maar ook bij zorginstellingen, kan de zelfredzaamheid van de cliënt bevorderen en soms voorkomen dat zorg hoeft te worden ingezet. Verantwoord inzetten van ICT en andere technologie is niet alleen kostenbesparend, maar draagt ook bij aan het verbeteren van de kwaliteit van de zorg: de continuïteit van de zorg wordt verbeterd en fouten kunnen worden vermeden. In het rapport wordt een aantal goede voorbeelden genoemd zoals domotica en contact op afstand via een beeldscherm.

Op 28 november heb ik een eerste overleg gehad met diverse partijen uit het veld. Ik heb hen via een zogenoemde «regiegroep» gevraagd om mee te denken over de toekomst van de zorg en de ondersteuning van kwetsbare mensen. Ook de NPCF heb ik uitgenodigd. Deze regiegroep biedt alle ruimte om de ervaringen van cliënten te bespreken.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn